

E. M. Hull:

ŠEJK

»Prazen je. Ali ste mislili, da sem tako neumen?« je rekel s svojim brezizraznim glasom.

Od tistega dne so skrivaj pazili nanjo; nadzorstvo je bilo tako strogo, da ni imela nikake možnosti za izvršitev svojega strašnega namena.

Stopila je pod pristrešek pred vhodom. Nedaleč od nje je stal šejk z Gastonom in Jusufom ter opazoval mladega konja, ki je tako divje brcal, da ga je nekaj mož, ki so se obupno obešali nanj, komaj zadržali. V polkrogu so stali Arabci, tako, da je bilo med njimi in šotorom dokaj prazen prostor. Tedaj je šejk mignil z roko in iz množice je stopil mož; nasmehnil se je, da so se zablskali beli zobje, in se obrnil k boreči se skupini sredi kroga. Diana je napeto gledala, kaj bo.

Divjo mlado žival je bilo treba ukrotiti. Osedlana je že bila; še nekaj ljudi je priskočilo, da so jo pomagali držati. Mišičasti Arabci se je po bliskovito zavili na njen hrbet.

Presenečen po bremenu, katerega ni bil vajen, je konj trenutek obstal; nato se je vzpel navpič, kakor da bi se hotel vreči nazaj in pokopati jezdec pod seboj. A že je spet padel na prednje noge, upognil trup, se sunkoma vrgel kvisku — in Arabec je zletel konju preko glave, zamolklo telebnil v pesek in obležal kakor mrtev. Dani je kar sapa zastala. Tu ni bilo res za nikogar milosti! Jusuf je lahko skočil na konja. To pot se je prestrašena žival divje zale-

tela naprej; a jezdec so ji prestrigli pot in jo zavrnili v krog. Spet je konj poizkusil svojo uspešno taktiko in tudi Jusuf je zletel v pesek. Z odprtim gobcem in vresečim rezgetanjem se je konj zaletel proti njemu in hlevarji so ravno še za časa priskočili, da so ga siloma potegnili nazaj. Arabec je kakor omamljen vstal in odšel proti šotoru. Diana ga je izgubila izpred oči, ker ji ga je skrila gneča.

In že je sedel na konju šejk. Diana ga je spremljala z bleščočimi se, trdimi očmi; srce ji je burno utripalo. Sovražila ga je, ter želela in upala, da se ponesreči. A čudovito jahaško umetnost, ki jo je zdaj videla, je morala občudovati. Šejk je sedel trdno kakor skala in vsak konjev poizkus, da bi ga vrgel s sebe, se je izjalovil. Žival je divje skakala sem in tja, divjala naprej in nazaj in se vrtela sama okoli sebe; nato se je vzpela pokoncu in vzdignila sprednji kopiti visoko v zrak.

»Poglejte, madame!« je zdajci vzkliknil Gaston.

In Diana je videla, kako je šejk z nenadnim trzajem potegnil konja nazaj, po bliskovito skočil s sedla, preden se je žival zvrnila po tleh, in že spet sedel na sedlu, preden se je na pol omamljeni konj dober pobral. In zdaj se je pričel prizor, ki ga ni Diana nikoli pozabila.

To je bila končna borba, ki se je morala končati s porazom človeka ali živali, kazen, ki se je morala neukrotljivi živali za vse čase vtisniti v spomin. Divja, trda odločnost moža je stala zoper konjev divji, neobzdrani nagon.

Z drhtečo roko je prijel Gastona za komolec.

»To je strašno,« je zašepetala.

»A potrebno,« je mirno odvrnil.

»Za to ni opravičbe!« je strastno vzkliknila.

»Oprostite, madame, konj se mora naučiti. Šele davi je ubil in poteptal enega izmed naših ljudi.«

Diana si je zakrila obraz. Čez nekaj trenutkov je Gaston zaklical:

»Glejte, madame, končano je.«

Diana si je z rokami zakrila obraz. Čez nekaj trenutkov je Gaston zaklical:

»Glejte, madame, končano je!«

Plašno je vzdignila oči. Šejk je stal na tleh, zraven konja, ki je z butajočimi lakotnicami omahoval sem ter tja in pobešal glavo. Može so z vseh strani priskočili in tudi Gaston je stopil h gospodaru, ki je štrlel nad obdajajočo ga množico. Diana je vzkliknila od studa in se obrnila proč. Zadoščalo ji je, da je bila videla to surovost; odobravanja njegovih tovarišev ni mogla prenašati.

Počasi se je vrnila v šotor in neodločno obstala pri divanu. Čez nekaj minut je smehljaje se vstopil tudi šejk; v eni roki je držal cigareto, a z drugo si je otiral potno čelo. Odskočila je in ga pogledala z iskričami se očmi.

»Surovež ste, zver, peklenšček!« je besno bruhalo iz nje. »Sovražim vas!«

Njegov obraz se je v prvem trenutku zmračil, a nato se je zasmel.

»Le sovraži me, če hočeš, Dianica, a temeljito, zakaj povprečnosti ne maram.«

Nato je odšel mimo nje v sosednji prostor. Zgrudila se je na blazine; še nikoli se ni bila čutila tako upehane in iznemogle. Gaston je stopil v šotor.

»Kako je s tistim, ki ga je najprej vrgel s sebe? je vprašala. »Ali je mrtev?«

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Partije senzacionalnega dvoboja Sultan-Khan - Tartakower so že večinoma znane. Ne kažejo, da bi bil Indijec močnejši. Tartakower je večkrat lahkomično tvegaj vse, parkrat je popustil v zmagovalni poziciji, ker se očividno ni trudil preveč. Splošni vtis je, da Tartakowerja boj ni posebno zanimal.

Igra novega velemejstra je še zelo nezrela. Tako igra, kakor vsak mlad nadarjen mojster. Večkrat ga lahko zalotimo pri meglenih poskusih polasti se napada, ki kmalu zopet utihnejo. Pravi veliki mojster nikdar ne napada brez skrbne priprave in solidnega, jasnega načrta.

Nisem uverjen, da je Sultan-Khan boljši od mladega Kashdana, prav za prav se mi zdi, da mu niti kos ni. Sodil bi celo, da imamo pričakovati od Flohra več. Indijca obdaja nimbus skrivnosti njegove domovine, ki ga dela zanimivejšega nego je. Zdi se da je že zelo, zelo potrebno, zbrati vse te mlade uganke, Sultan-Khana in Flohra, Kashdana in Reelstaba, pa tudi na špaga Pirca na velitem turnirju, kjer bi se spoprijeli s staro velemejstrsko gardo. Ponočilo bi se morda, kar je v Nürnbergu bilo leta 1906.

Ničesar se ne vidimo v začetku leta, kar bi kazalo na velik turnir. Mogoče pa bo vendar le Bled postal rojstni kraj tretje velemejsterske generacije. Razumevanja za važnost svetovne prireditve je pri nas že precej. Vse zavisi od tega, kaj poreče Bled sam. Če hoče zares postati velemejster med letovišči, bo moral svetu, šahovskemu in nesahovskemu dati, kar so že dali Monte-Carlo, Ostende, San Sebastian, San Remo, Karlovi Var, Semmering in Pjštany. Kakšni lepi turnirji so tam bili!

Danes prinašamo partijo Michell-Euwe z božič. turnirja in Hastingsu. Tudi Hastings je svetovno znano letovišče, na južni angleški obali. Vsako leto ima svojo božični turnir. Vsako leto žrtvuje mesto, ki ni večje od Ljubljane, ledatne svote za šah. Bo že vedelo, zakaj Po vsem svetu se v dnevnih tiskavih poročila iz Hastingsa Ogrtana rekla, ki je zelo poceni.

Beli: R. P. Michell Črni: Dr. M. Euwe
1. d2—d4 Sg8—f6
2. e2—e4 c7—c6
3. Sb1—c3 d7—d5

Povratek na staro pot. Poteza 3 .. Sg8—b4 je sumljiva. Nevarno igrati daje, za belega in za črnega. Solidni holandski velemejster ne dabi avtoriteto. Zato posega po starih, preizkušenih metodah.

4. Le1—g5 Sb3—d7
5. e2—e3 L7—e7
Pravilo, da je najsolidnejša obramba damskega gambita Pillsburyjeva, ki nosi ime Cambridge-Springs. Ameriško letovišče Cambridge-Springs je tudi že pridelalo velik internacionalni turnir. Na tem turnirju je Pillsburyjeva varianta žela svoje trijumfe. V peti potezi pričnaja:

5. ... c7—c6, 6. Sg1—f3, Dd8—a5 s sledčim Lf8—b4.
6. Sg1—f3 0—0
7. Ta1—c1 c7—c6
Še vedno ni dognano, kaj je s sedmo

potezo črnega. Igra se tudi 7. ... a7—a6 ali pa Tf8—e8. To se potezi c7—c6 lahko očita, da ne upošteva dovolj dejstva, da je udar črnega c-hmeta na c5 vedno v obrambi damskega gambita najvažnejša poteza.

8. c4—d5
To bo preuranjeno. Navadno igra tu beli Lf1—d3, ali pa Dd1—c2; tudi a2—a3 je važna poteza.

8. c4—d5 e6—d5
9. Lf1—d3 Tf8—e8
10. 0—0 Sd7—f8
11. Sf3—e5 Sf6—e4

Važna razbremenjevalna poteza! Lovec na g5 je močnejši nego črni lovec na e7, ki vrhutek zavira svojo damo in trdnjavo na e7. Skakač, ki je pravkar zasedel polje e5, tudi ne sme postati premočnejši. Črni mora imeti možnost, da ga z f7—f6 prepo-

12. Lg5—e7 Dd4—e7
13. Dd1—c2

Beli ne jemlje na e4, ker bi izgubil figuro. Dobil bi pa pri tem lahko tri kmete: 13. Sc3—e4, d5—e4, 14. Ld3—e4, f7—f6, 15. Dd1—b3+ Lc8—e6, 16. Se5—e4, b7—d5, 17. Le4—c6, Le6—c4, 18. Te1—c4, b5—e4, 19. Db3—c4+Kg8—b8, 20. Le6—e4, Te8—e8. Trije kmetje samo v končnici res lahko nadomestujejo lahko figuro

13. — — — f7—f6
14. Se5—f3 Kg8—h8
15. Ld3—e4 d5—e4
16. Sf3—d2 f6—f5

Črni je zelo lepo premagal vse težave otvoritve in se namerava z Lc8—e6 popolnoma zavarovati proti vsakemu napadu. Na kraljevem krilu ima lepe šanse sam. Prav naravno je tedaj, da beli poskusi takoj zaplositi svojega nasprotnika v sredini šahovnice. Sledče poteze belega ne morem grajati, čeprav se ni obnesla.

17. d4—d5
Če že beli ni hotel riskirati bi bil mogoče igrati samo še 17. Sc3—a4. Partija bi bila potem nastala zelo težka.

17. — — — Sf8—g6!

Euwe se ne briga za slabotnega kmeta, ki mu nastane na c6. Važnejša mu je točka d3, kjer bi njegov skakač grozovito stiskal belo pozicijo. Od tu dalje beli ne pride več do prave sape.

18. d5—e6 b7—c6
19. Sc3—a4

Beli se premalo briga za načrte v sovražnem taboru. Že je bilo potrebno misliti na defenzivo. Pravilna poteza je bila Sc3—e2.
19. — — — Sc8—a6!

Drugi udar! Črni lovec, ki ima v damskem gambitu navadno zelo pohlevno igranje, posega odločno v igro.

20. Tf1—e1

Če gre trdnjavo na d1, jo lovec takoj prepoči in se vsede nato na d3. Na 20. Sd2—c4 bi pa sledilo Sg6—h4!

20. — — — Sg6—e5

Ne krije samo slabotina na c6 temveč ogroža tudi kvaliteto. Polje d3 je usodna točka v belem taboru.

21. Sa4—c5 La6—d3
22. Dc2—c3 Dc7—g5!

Tretji udar! Poteza preprečuje odhod skakača na d2, ki bi s polja f1 lepo branil kraljevo krilo.

23. h2—h3

Beli je že popolnoma povezan. Na 23. Te1—d1 bi sledilo Ld3—e2, 24. Td1—e1, Sc5—f3+ 25. Sd2—f3, Le2—f3 itd. Euwe

je popolnoma nadigral svojega nasprotnika.

23. — — — Ta8—d8
24. Kg1—h2

Zalostno! Beli očividno nima potez. Izogniti se hoče vsaj skakaču na c5.

24. — — — Dg5—h4!

Črnemu gre manj za kmeta na f2, nego za slabitev kraljevega krila. Poteza izziva in tudi zares izzove odgovor, ki ga je iskala.

25. g2—g3

Bolje je še bilo vrniti se s kraljem na g1. Na f3 zeva sedaj luknja, ki se ne da več zamašiti.

25. — — — Dh4—h5

26. Sc5—b3

Skakač bi rad šel na d4, kjer bi kril polje f3. Če se premakne trdnjavo na e1, sledi takoj Ld3—e2 z grožnjo Td8—d2.

26. — — — Td8—d6

To je začetek končnega napada na kraljevo krilo. Beli se ga nikakor ubraniti ne more. Bitka je končana.

27. Sb3—d4 Td6—h6
28. b3—h4 Se5—g6!

Zadnji udar. Črni grozi preprosto Sg6—h4. Oklopi belega kralja so tako porušeni, da je vsak odpor zaman.

29. Dc3—c6

Na 29. Te1—h1 bi sledilo Sg6—h4, 30. Kh2—g1, Sh4—f3+ 31. Kg1—g2 Dh5—h2+!

32. Th1—h2, Th6—h2+ in mat.

29. — — — Sg6—h4

Beli se vda.

Prijava škode po ujmah

Vsem sreskim načelstvom dravske banovine ter mestnemu magistratu v Ljubljani.

Večina zemljiških posestnikov in mnogo županstev še danes ne vedo, kako naj se prijavijo škoda po ujmah, povzročena na poljskih pridelkih, v vinogradih itd., odnosno si še vedno niso na jasnem, na kaj imajo prav za prav pravico posestniki, ki so utrpeli škodo po vremenskih ali drugih nezgodah. Tako se dogaja, da vsebujejo take prijave, ki jih županstva zgolj iz nepoznavanja tozadevnih predpisov predlagajo kumulativno pristojnim davčnim oblastvom, četudi so čisto individualnega značaja, poleg tekoče številke samo še ime oškodovanca z navedbo višine škode v dinarjih, ki jo je le-ta utrpel, ne dabi pri tem prizadeti, odnosno dotična županstva označila: lega in vsaj približno tudi površino oškodovanih parcel ter čas, kraj in vrsto elementarne nezgode.

Očividno mislijo županstva, odnosno poedinke oškodovanci, da jim bo država povrnila vso škodo enostavno, kakor je bila ocenjena in kumulativno vnešena v dotične cenilne zapisnike pristojnih županstev, ki naj bi nadomestili posamezne prijave, poedinke oškodovancev. Iz tega pa sledi, da interese večinoma ne vedo, da se odpiše navadno le en del osnovnega davka za poškodovano parcelo in še to pa samo v slučaju, ako je žetva (trgatev) na njej uničena za najmanj ¼ od normalnega pridelka. Povdarja se, da imajo katastrske uprave radi takih s strani županstev, odnosno poedincev, nepravilno sestavljenih prijav čestokrat največje težave in sitnosti. Z ozirom na to je nujno potrebno, da se podrejena vam županstva do dobrega seznanijo s tozadevnimi predpisi. V to svrhu naj jih to načelstvo takoj opozori zlasti na »Uredbo o odpisu davka ob elementarni škodi« z dne 20. oktobra 1928, št. 137.095, ki je izšla v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti z dne 18. decembra 1928, pod št. 394.

Čepice

in štajer, hlačke

nudim v nakup vseh vrst in velikosti. Iste prevzamem tudi v delo. V slučaju večje naročbe pridem tudi na dom. Anton Zavodnik, konfekcija in krojaštvo v Kranjski gori. 5662-30

Fani Muha

roj. Bizjak

zasebnica

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 22. februarja 1931 ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. 3348

V Ljubljani, dne 20. februarja 1931.

Zalujoči ostali

Županstva se naj še posebno opozarja na določila člena 9. te uredbe, ki jasno določajo, katero prijavo je smatrati za individualno in katero za skupne (kumulativne), to se pravi, kdaj jih morajo vložiti posamezni poškodovanci sami in kdaj županstva, kumulativno za vse oškodovance skupaj.

Obenem se naj županstva opozore, da je treba vsako večjo elementarno škodo v občini po občinskih izvedenih ugotovitvi ter dotični cenilni zapisnik (prepis), s kratkim poročilom službenim potom predložiti tudi kraljevski bankski upravi. To je potrebno zlasti v primeru, ako se v svrhu omilitve škode reflektira na podporo iz javnih sredstev.

Za bana:

pomočnik: Dr. Pirkmajer l. r.

Iz Radeč

ra— Kino »Jadrane«. Danes 21. in jutri 22. t. m. »Alahov vrt«, drama meniha redovni-ka. Predstave ob pol 4. in pol 9. uri.

Potrjim srcem naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša preluba soproga odnosno mamica, stara mamica, sestra, tašča itd., gospa

IVANA KOSCHELL roj. FALKNER

soproga upravitelja pošte v pokoju

ki je v 85. letu starosti odšla k Bogu po plačilo za vdano prenašanje dolgotrajnega trpljenja v boleznih.

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 22. februarja ob pol 4. iz hiše žalosti, litjski kolodvor, na litjsko pokopališče. 3343

Litija, Graz, Slatina-Radenci, dne 20. februarja 1931.

Zalujoče rodbine: KOSCHELL, TURK, SANDER, FETKE.

Zahvala

Ob nenadni izgubi prelubega nam očeta, soproga, deda, praded, brata, tasta, gospoda

JOŽEFA BELHARJA

posestnika in mesarja

smo bili deležni vsestransko tolikih izrazov sočustvovanja, da nam je nemogoče se vsakemu posebej zahvaliti.

Izrekamo zato svojo najprisrčnejšo zahvalo tem potom, v prvi vrsti častiti duhovščini, pred vsem častitem župniku gospodu Vovku za duhovno pomoč in tolažbo, načelstvu Gasilske župe, Prostovoljnemu gasilskemu društvu iz Tržiča, posebej župnemu načelniku g. Bocaku za ob grobu izrečene lepe, v dušo segajoče poslovilne besede, g. županu, vsem predstavnikom občine in oblasti, pokojnikovim stanovskim tovarišem mesarjem, darovalcem cvetja, vsem, ki ste v dolgih vrstah prihajali pokojnika kropiti, vsem, ki ste kljub gdi poti in skrajno slabemu vremenu prihiteli od blizu in daleč spremiti pokojnika k njegovemu zadnjemu počitku na pokopališče, kakor sploh vsem, ki ste nam kakorkoli z besedo in dejanji lajšali v teh težkih dneh gorje, ki nas je ob toliki izgubi tako zelo potrl!

Vsem skupaj ponovno: Najlepša hvala!

V Tržiču, dne 19. februarja 1931.

3345

Zalujoči ostali

ZAHVALA

Ko se je za večno poslovil od nas preblagi pokojnik

dr. Josip Goljevšček

odvetnik v Murski Soboti

nas je zlomila pretežka bol, da bi se mogli vredno zahvaliti vsem onim, ki so od blizu in daleč prihiteli, da ga sprejmejo v večnemu počitku ali pa sicer izrazili z venci in sožalji prizadeti družini svoje sočustvovanje. Zato naj jim bo na tem mestu izražena najtoplejša zahvala.

Posebno se pa zahvaljujemo Sokolu v Murski Soboti za častno spremstvo.

Murska Sobota, 16. februarja 1931.

Družina dr. Goljevšček-ova.

3283

LIPSKI

STAVBNI

SEJEM

v okviru lipskega velikega tohničnega sejma, ki je že 12 let zbirališče strokovnega sveta:

Prilika za nakup in prodajo:

stavbnega materiala, stavbnih strojev, strojev za obdelavo lesa, strojev za gradbo cest.

Strokovna predavanja o napredku stavbarstva: postopek pri stavbarstvu in stavbni material.

Termin: od 1. do 11. marca 1931.

Pojasnila daje častno zastopstvo:

STEGU, LJUBLJANA,

GLEDALISKA ULICA ŠTEV. 8. — TELEFON 2925.

Iz življenja in sveta

Vandalstvo v umetniškem muzeju

Rembrandtova slika »Anatomija dr. Deymanna«, ki jo je neki obupanec iz neznanega razloga razsekal s sekuro. Prvotno se je mislilo, da gre za uničenje slike istega mojstra »Anatomija dr. Tulpac«, ki pa jo hranijo v nekem haškem muzeju. »Anatomija dr. Deymanna« je po nekem požaru sicer samo fragment, ali je kljub temu velike vrednosti. Strokovnjaki dvomijo, da bo mogoče obnoviti sliko, da bi se poškodbe preveč ne poznale.

»Anatomija dr. Deymana«

O napadu nekega brezposelnega uradnika na sliko holandskega mojstra Rembrandta »Anatomija dr. Deymana« v amsterdamskem državnem muzeju, je naš list na kratko že poročal. Prvotno so domnevali, da gre za dejanje blaznega človeka, tem bolj, ker se je podobna stvar dogodila v istem muzeju že pred vojno, ko je neki blazniški skušal uničiti znamenito delo istega mojstra »Nočna straža«. Pozneje so se uverili, da je delo obupanca, ki se je lotil slike s sekuro in jo tako težko poškodoval, da dvomijo o možnosti popravila. Možno ni hotel dati nobene izjave in je skrival celo svoje ime, pa so ga vendar identificirali. S svojim dejanjem je hotel javnost opozoriti nase in na svoje bedno stanje. Možno pa je, da je tudi slika sama s svojo strahotnostjo vplivala nanj in ga obsedla z mislijo, da jo uniči. Že večkrat se je namreč zgodilo, da so močnejši živi pred njo prebledeli, da so ženske padle v omedlevico in da so se otroci kriče razbežali. Zato je tudi niso razstavili v eni izmed glavnih, svetlih muzejskih dvoran, temveč v stranskem prostoru, ki ga je dosegala le skopa svetloba. Le redki obiskovalci so prihajali v ta prostor in še ti večinoma radi študija. Toda baš v tej poltemni sobi je učinkovalo po nekem požaru že na pol uničeno platno tem grozotnejše. Zdelo se je, kakor da sije z neko svojo lastno, skrivnostno mistično svetlobo. Videl si pred seboj moža brez glave, ki je grebel s tenkimi, nervoznimi prsti po odprti lobanji pred njim sedečega trupla. Mož je jemal mrtvecu mozgane iz lobanje in jih podajal mladi pomožni osebi, ki je stala tam s čaši podobno posodo, pokojno, kakor da je vsega tega navajena in da se je nič ne tiče. Mrtvec sam je bil obrnjen proti gledalcu in mu je kazal široke, okorne podplate svojih nog. Prsi so mu bile odprte — kakor teman grob v osredju slike; obraz mu je izražal prebitro trpljenje. Vsa slika je bila takšna, da bi bolno razpoloženega človeka lahko spravila do ekscesov in najstrašnejših slikarija bi se lahko imenovala ljubo, naj nosi Ortmannova naslov »bivše kraljice« in ker ji tudi ta zadostuje za reklamo (nastopa namreč v varietetih), je izjavila, da ji je prav in zadeva je bila poravnana.

drugim, bolj znanim delom iz Rembrandtovih mladih let, »Anatomija dr. Tulpac«, ki jo hranijo v Haagu.

Admiral Aznar,

ki je sestavil špansko vlado monarhistične koncentracije. V novem kabinetu so zastopani monarhisti desničarske in levčarske smeri.

Kraljica z naslovom »bivše kraljice«

O aferi gđe Ortmanne v Parizu smo že poročali. Pri letošnjem lepotnem tekmovalstvu za naslov »miss Pariz« je prejela prvo oceno, nekoliko dni nato pa so jo odstavili, ker je žirija zvedela, da ni prava Parižanka in da je pred nedavnim poročila. Toda žirija se je ustela. Parižani so se viteško postavili za mlado lepoto in to da je mati, jim je še posebej imponiralo — pa tudi ona sama se ni dala ugnati v kozji rog. Šla je in je žirijo tožila. Ta teden se je vršila razprava. Sodniki ji niso mogli dosti pomagati, ker je bila žirija med tem časom izbrala novo kraljico, gđe Joubert, ki je tudi ni kazalo odstaviti, pač pa so po daljšem posvetovanju iztuhtali salomonski sklep, naj nosi Ortmannova naslov »bivše kraljice« in ker ji tudi ta zadostuje za reklamo (nastopa namreč v varietetih), je izjavila, da ji je prav in zadeva je bila poravnana.

Nemški pesnik, ki ga rojaki slave v tujini

Odpustništvo rodnega mesta Düsseldorfa na grobu pesnika Heinricha Heineja v Parizu pri polaganju venca o priliki 75. obletnice smrti. Heine v Nemčiji ni priljubljen, dasi je eden izmed najboljših nemških pesnikov.

Poetični Japonci

Za vse evropske države velja žalostno pravilo, da se pesmi v širši javnosti skoroda ne čitajo, dasi jih pesniki pridno pišejo. Na Japonskem pa je opaziti baš nasproten pojav. Tam se čisto prirejajo javne pesniške tekme. Narodna akademija umetnosti izda geslo in pozove vse Japonce, da se udeležijo tekme. Nedavno je bila razpisana tekma pod geslom: »Sneg je padal na cerkvene stopnice«. Pozivu se je odzvalo več ko 30.000 Japoncev in razsodišče je imelo nekaj mesecev dela, da je prečitalo in ocenilo dole pesmi. Pri vsem tem pa se pesmi ne honorirajo in edino priznanje, ki ga je deležen eden izmed 30.000 tekmovalcev, je, da sme svojo pesem prečitati sam osebno pred cesarjem in njegovo rodbino in da jo bodo potem objavili listi.

Čuden samomor

V Hodmező-Vasarhelyju na Madžarskem se je naveličal 87-letni dninar Vad življenja in je izvršil samomor v prav nenavadnih okoliščinah. Ponoči je odprl vrata in okno svoje sobe, nanesil od zunaj velik kup snega in legel neoblečen nanj. Zjutraj so ga našli na kupu zmznjenega.

»Miss Evropa« med kravami

V madžarski župi Tolna so ugotovili ob priliki zadnje mlečne kontrole, da ima posestnik Ladislav Döry kravo, ki daje vsak dan 51,5 kg mleka, toliko, kolikor nobena druga krava v Evropi. Rekordna čuhica je prejela zato z vsvo pravico častni naslov »miss Evropec«, je pa tako skromna, da radi tega ne meni niti med filmske zvezde.

Smola ameriških roparjev

V bližini Washingtona so maskirani roparji napadli vlak in odnesli pošiljko ameriške federalne banke, v kateri je bilo stotodolarskih bankovcev v vrednosti enega milijona dolarjev. Ko pa so razbojniki v varnem zavetju pregledovali svoj plen, so morali na svojo največjo žalost ugotoviti, da dolarski milijon nima nobene vrednosti. Državna banka jih je namreč vzela iz prometa ter jih poslala v Washington, da se uničijo. Bankovci pa niso samo raztrgani in zamazani, marveč je bila v zaboj od vsakega stotaka le polovica. Drugo polovico, ki ima kontrolno številko, je banka obdržala, da si prepíše dotične številke. Dragoceni plen je tedaj prav brez vsake vrednosti in kup zamaslenega papirja ni bil vreden truda in nevarnosti, ki so se ji roparji izpostavili.

Žena s 23 slabimi lastnostmi

Ameriški sodniki so na glasu, da podpirajo v ločitvenih pravih v prvi vrsti ženski spol in bolj poredkoma se najde kateri, ki bi držal z možem. Pred kratkim se je našel takšen sodnik in sicer v San Franciscu. Nesrečni mož pa je navedel tudi toliko razlogov za ločitev svojega zakona, da mu je moral pravica po vsej sili ustreči, tudi če bi ji ne bilo po volji. Nič manj nego 23 ženinih slabih lastnosti je našel sodnik v svoji razsodbi, s katero je bednemu zastopniku močnejšega spola vrnil zlato prostost. Ta žena mora biti prava pošast, saj ji očita razsodba, da je: čemerna, jedka, zdražljiva, po lastni krivdi bolna, nevljudna, kvantava, odvratna, mrzla, grenka, ostudna, ljubosumna, klepetava, opravičljiva, žaljiva, skopa, trmasta, nesramna, požrešna, nezadržna, sebična, nepozorna, pokvarjena in brezobzirna. Vsaka izmed teh lastnosti je pri njej razvita v takšni meri, da bi še sama zase zadostovala kot ločitveni razlog. Mož je okuhal v svojem zakonu vse sladkosti zemeljskega pekla — samo, to bi se vprašal marsikdo: če je bilo toliko slabega na njegovi ženi, kam je pa gledal, preden se je z njo poročil?

Bajanica v službi arheologije

V vasi Leprignano v rimski okolici imajo deklico Marijo Mataloni, ki ima to sposobnost, da z bajaniško šibico odkriva podzemne zaklade. Doslej je v svoji rodni vasi z bajanico točno pokazala mesto, kjer so globoko pod zemljo zakrite razvaline starega etruškega mesta. Arheologi so kopali na označenem mestu ter izkopali staro središče etruške kulture, ki je najbrž identično z mestom Capeno. Deklico so odveli sedaj v Pompeje, kjer je z bajanico naznačila kraj v vili znanega Pompejca Nareisa, kjer je zakopanih mnogo zlatih in srebrnih predmetov. Kopali so že 8 metrov globoko, pa niso še prišli do zaklada; deklica pravi, da leži zaklad v globini 10 metrov. Pri tem kopanju pa so arheologi prišli do zanimivega odkritja, da je Vezuv že prej zasul Pompeje in je bilo kasnejše mesto sezidano na zasutem starem mestu. Matalonijeva bo svoje poskuse nadaljevala na otoku Capriju, da morda najde zlato sobo cesarja Tiberija, ki je vpočten v naravni velikosti na konju iz čistega masivnega zlata. V okolici Vesuva je deklica označila tudi mesto, kjer bo po njeni napovedi v kratkem izbruhnil nov ognjenik. Slednja napoved je razumevno močno preplašila tamnošnje prebivalce.

TOGAL-TABLETE

so najpopolnejše zdravilo proti

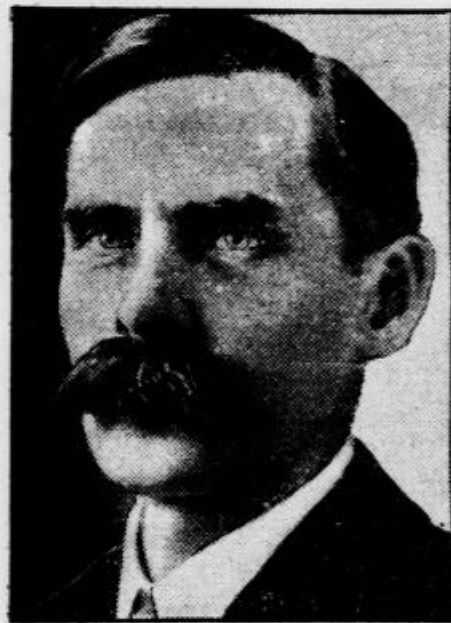
revmatizmu, živčnim bolečinam, protinu, hripi, ishiasu, boleznim prehlada.

Togal-tablete, na kliniki preizkušene, učinkujejo naglo in zanesljivo. V začetnem stadiju vzete vas obvarujejo vsakega hudega in nevarnega obolenja. Togal-tablete učinkujejo uspešno tudi v zastarelih slučajih in kjer so druga sredstva odpovedala. Poskusite, pa se boste prepričali tudi vi!

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Borba za prohibicijo in proti nji

V ameriškem javnem življenju je postala prohibicijsko pravo pravcato sredstvo za strankarsko agitacijo. Mokri in suhi objavljajo v časopisih statistike, ki naj dokažejo nje potrebnost, oziroma nje škodljivost. Pristaši prohibicije vztrajajo na neokrnjenem dosedanjem zakonu, vendar se tudi med njimi pojavlja nezadovoljstvo z načinom in metodo izvajanja zakona. Podoba je tudi, da je zakon le prestrog in na tem zidajo nasprotniki prohibicije. Njihove statistike so res grozne in ameriška javnost se nagiblje na njihovo stran, dasi ve, da stoji za navidezno idealnimi bojevniki protiprohibicijskega gibanja veležganjarji s svojimi milijoni. Industrija alkoholnih pijač je prepričana, da je zdaj ugoden čas za zrušenje zakona prisilne treznosti, zato je napela vse sile in dala agitaciji na razpolago ogromna sredstva. Kapitalisti, ki jim gre samo za to, da svoj denar plodonosno naložijo v podjetja za alkoholne pijače, trdijo, da prohibicija ni dvignila moralne stopnje ameriškega ljudstva, marveč je baje dosegla ravno nasprotno. Njih utemeljevanje škodljivosti prohibicijskega zakona naveda, da je l. 1920., tedaj pred uvedbo prohibicije, bilo v Ameriki obsojenih zaradi pijanosti 280.000 oseb, l. 1929. pa že 670.000! Pred 10. leti so alkoholi v newyorških bolnicah tvorili le 5,9 %

Oče prohibicije umrl

Andrew Volstead, ki je s svojim neumornim delom dosegel sprejetje prohibicijskega zakona v Ameriki, je nedavno podlegel vnetju slepega črevesa. Umrl je v St. Paulu v Minnesoti.

vseh bolnikov, predlanskim pa je ta odstotek narasel na 18,5. Zavoljo nezmernega uživanja alkoholnih pijač je l. 1920 umrla komaj 1 oseba na 100 pivcev in pijancev, danes pa jih umira preko 20 %. Samo v New Yorku je 30 tisoč klubov, kjer tajno točijo razne drage in zdravju škodljive zavrelice. Pristaši suhega režima pa pravijo, da vseh onih, ki umirajo zaradi alkohola, ni kar nič škoda in da se s tem družba samo reši nevarnih tipov. Poudarjajo pa neizmerno blagodat v delavskih krogih, ki si ne morejo privoščiti dragih pijač in ki sedaj žive lepo urejeno družinsko življenje. Ves zaslužek gre v dobro ženi in otrokom, ki so prej stradali in ginili zavoljo stalnega popivanja rednikov. Resnica bo najbrž nekje v sredi in ako se ukine prevelika strogost, bo prohibicija še bolj doprinašala k blaginji ljudstva.

Radio

Izvilleček iz programov

Sobota, 21. februarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti — 13: Napoved časa, plošče. — 17.30: Plošče. — 18: Prensos iz Bohinja. — 19: Dr. Veber: Filozofija evangelijev. — 19.30: Angleščina. — 20: Akademija II. drž. realne gimnazije v Ljubljani. — 21: Kuharjev sramel - kvartet. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Šahovska ura.

Nedelja, 22. februarja.

LJUBLJANA 9: Osuševanje zemljišč. — 9.30: Prensos cerkvene glasbe. — 10: Verško predavanje. — 10.30: Nauk o serviranju. — 11: Koncert radio - orkestra. — 12: Napoved časa in poročila. — 14: Prensos mednarodnih smuških tekem iz Bohinja. — 15.30: Nastop godbenega in glasbenega društva iz St. Jurja pri Grosupljem. — 20: Večer mladih pevcev. — 21: Koncert jugoslovanske glasbe. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 9.15: Prensos iz Vel. Bečkereka. — 12.30: Koncert radio - orkestra. — 16: Prensos iz Vel. Bečkereka. — 20: Komedija. — 20.30: Koncert komorne glasbe. — 21.30: Koncert operetne glasbe. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert orkestra balalajk. — ZAGREB 11.30: Orkestralni koncert. — 14: Prensos smuških tekem iz Bohinja. — 17.30: Koncertna akademija. — 20.30: Zabaven večer. — PRAGA 15: Prensos opere »Werther« iz gledališča. — 18: Petje in plošče. — 19.05: Koncert tamburaškega zbora. — 19.40: Koncert godbe na pihala. — 20.35: Skladbe za flavto. — 21: Simfon. koncert. — 22.20: Lahka glasba. — BRNO 15: Prensos opere iz Prage. — 18.15: Arie in pesmi. — 19.05: Prensos iz Prage. — VARŠA 20.30: Koncert orkestra in solistov. — 21.30: Orkestralni koncert. — 22.15: Skladbe za čelo in klavir. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.30: Orgle. — 11.05: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 13.40: Klavir. — 14.20: Koncert orkestra. — 17.25: Komorna glasba. — 19.30: Prensos opere »Tosca«. — 22.15: Lahka glasba. — BERLIN 20: Zabaven program. — 21.10: Koncert filharmoničnega orkestra. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16: Koncert lahke glasbe. — 18.50: Virtuozno igranje na violino. — 20: Prensos programa iz Berlina. — 21: Brahms - Beethoven. — 22.30: Godba za ples. — MÜHLACKER 16: Koncert operne glasbe. — 19.15: Moderne klavirske skladbe. — 20: Koncert cerkvene glasbe. — 21.10: Dramski večer. — BUDIMPEŠTA 17.15: Madžarske pesmi. — 18.50: Koncert pevskega zbora. — 20: Spevoigra.

SOKOL

Luziško-srbsko sokolstvo priredi letos 17. maja svoj tretji zlet v Radworu v bližini Budyšina, središča luziških Srbov. Ustanovila se je tudi druga župa, ki nosi ime Lubin po istoimenski gori, ki ima v ljudski povesti enak pomen kakor českoslovaški Blanič ali naša Limbarska gora. Starosta župe je znani br. Martin Nowak, za stopnik najradikalnejše slovanske smeri med Luzičani.

Največja českoslovaška sokolska župa ima svoj sedež v Pardubicah in šteje 15.062 članstva, 3305 naraščaja in 8511 dece, skupno 27.478 pripadnikov. Sledi Barakova župa v Pragi s 24.191 pripadniki in Srednječeska s sedežem v Žižkovu pri Pragi, ki ima 23.952 pripadnikov.

Kako narašča Sokol v Brnu. Sokol I. ima 2233 članstva, lani je naraslo društvo za 388 članov in članice, od teh 309 telovadečih. V društvu deluje tudi 10 Jugoslovenov, 5 Bolgarov, 46 Rusov, 19 Ukrajincev. Dece je 322 dečkov, 372 deklic, moškega naraščaja 164, ženskega 155, članov-telovadcev vpisanih 670, povprečno na uro 248, članice povprečno na uro 238. Prednjački zbor članov je štel 67 članov, članice 47 vaditeljice, moškega naraščaja 33 naraščajnikov - vaditeljev in ženskih naraščajnic - prednjačic 16. Izletništvo je bilo organizirano v šestih četah, skupno je bilo 85 izletov.

Novi papeški pečat

Na prvem odtisu je latinski napis »Papež Pij XI.«, na drugem pa sta glavi apostolov Petra in Pavla. Načrt je napravil kipar Aurelio Mistruzzi.

Za 50% znižana zimska obutev

79.-
29.-

Vrsta 3652-71

Za Vaše otroke smo pripravili za malo denarja toplo in udobno obutev. Prikladni za šolo.

Po vseh deželah je kosila hripa, najmanj pri nas v Jugoslaviji, za kar se imamo zahvaliti nizkim cenam naše gumaste obutve. — Prehod iz zime v pomlad je za zdravje najnevarnejši. — Izkoristite zato priliko, ki Vam jo prožimo s

PONOVNIM ZNIŽANJEM GUMASTE OBUTVE.

Namesto da vskladiščimo zimsko obutev, smo sklenili jo raje prodati tudi po znižani ceni, da varujemo odjemalcem noge bolečin. — Vsi Vi, ki imate v družinskem proračunu težave z obutvijo, pridite k nam.

PRI NAS MORETE DOBITI OBUTEV SKORO ZASTONJ

Nekatere ženske vrste, ki so začetkom sezone stale Din 199.—, smo znižali na samo Din 99.—.

Otroške z Din 69.—, na samo Din 29.—.

69.-
29.-

Vrsta 1025-82

V galošah si obvarujete zdravje in obutev. Prodajamo jih raznih barv.

69.-
29.-

Vrsta 2361-75

Otroške snežke iz finega gabardena. Obvarovali Vam bodo otroke hripe in prehlajenja.

99.-
69.-

Vrsta 1365-70

Naš šlager tako z dobrim materialom kakor s nizko ceno.

Rata

129.-
99.-

Vrsta 9891-70

Za naše male generale imamo celogumaste škornjice za neverjetno nizko ceno.

169.-
129.-

Vrsta 1885-78

Celogumaste snežke s toplo podlogo in patentno zaklopnico. Očuvale Vam bodo noge tople in suhe v največji vremenski nepriliki.

129.-
99.-

Vrsta 1365-70

Naš šlager tako z dobrim materialom kakor s nizko ceno. S tem želimo omogočiti tudi najširšim slojem nakup dobrih snežk.

199.-
169.-

Vrsta 7885-87

Preko gležnja visoke snežke s patentno zaklopnico, okrašene z ogrlico iz moare pliša.

199.-
99.-

Vrsta 1895-81

Priljubljeni ruski škornji, ki se nosijo preko čevljev, s mehкими golenicami, okrašeni z ogrlico iz krimerja.

249.-
199.-

Vrsta 0697-70

Škornji iz tople dvojne klobučine do kolena. Podplat in spodnje strani so narejene iz gume. Pripravne za vse, ki opravljajo poklic v hudi zimi.

Grand hotel na Cetinju se da v zakup.

Akcijski odbor da v zakup »Grand hotel« na Cetinju, opremljen z vsem potrebnim komfortom. Hotel se nahaja na najlepšem prostoru v Njegoševi ulici, pri občinskem parku, v neposredni bližini banskega prizidka.

Zgradba je nova in ima tri velike dvorane v pritličju, 48 sob (75 postelj) s pritliklinami in zasebno kuhinjo s potrebnim priborom.

Zakup traja najmanj eno leto, pa se more sporazumno izdati tudi na daljši čas.

Detajlne pogoje dobe zainteresirani v poslopiju Crnogorske banke na Cetinju, Njegoševa ulica 110.

Ponudbe se sprejemajo do 15. marca 1931.

Ponudbe poslati na »Akcijski Odbor Društva Grand Hotel«, Cetinje. 3320

Akcijski Odbor A. D., Grand Hotel

Opozorilo

Pri vstopu v moje trgovino, od 18. na 14. febr. t. l. je bila med drugim različnim blagom ukradena tudi podolgovata štampiljka, katero razglasim za neveljavno, ter opozorim gg. trgovce, če bi se v službi rabila, da na podolgovato štampiljko ne izdajajo blaga. 3332

Aloja Horvat, trgovec — Sv. Marijeta sile Ptujca.

HOTEL SKUŠIČ

JUŽNI KOLODOVOR, ZAGREB.

Ljubljanska 33. Telefon 63—50.

priljubljeni svoje dobro znano sedišče Slovencev s prvovredno restavracijo in čistimi okusno opremljenimi hotelskimi sobami po najnižjih cenah. — Potniki iz Slovenije dobijo za mal denar prijetno prenočišče in dobro domačo kuhinjo. 3113

STAVBIŠČE

na otoku Rabu (v mestu Rabu), površina 300 sežnjev, na prodaj.

Cenj. ponudbe na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska ul. 28 pod »Broj. K—1614.« 3331

OREHE

kupujemo vsako množino po najvišji dnevni ceni. Povzročene ponudbe na:

Franc MATHEIS-ovi nasl., Brežice. 3328

ARESIT

Trajno kritje strehe — izolacijsko sredstvo — dvakratno impregnirano — iz čistega naravnega bitumena

BITUMENOZNA STREŠNA LEPENKA Dobavlja

JOS. R. PUH, Ljubljana Telefon Interurban 2513. 118

Zlajtne kama v istih fine peve znamenite barik. mojstroske šole Mark 8 iz višje Pred peve. pare za plome, kletke, krm. dišja zdravila. Velikostni cenik dragocinskih avtoril polje brezplačno Groszucht Heydenreich, Bad Soderode 150, Harz 413

Javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naša nad vse ljubljena mama, stara mama, prastara mama, tašča itd., gospa

Josipina Kobler

danes ob 16.15 uri po dolgotrajni bolezni, v 91. letu svojega življenja, previdena s svetotajstvi, preminula.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v soboto dne 21. t. m. ob 15.30 uri na litjsko pokopališče.

Litija, dne 19. februarja 1931.

3333

Žalujoči ostali

V globoki žalosti naznanjamo v svojem imenu in v imenu vseh sorodnikov, da je naš nepozabni soprog, oče, tast in stari oče

IVAN KIT

nadučitelj v pokoj

danes ob pol 9. uri dopoldne, spravljen z Bogom, po daljši, mučni bolezni preminul, 73 let star.

Pogreb predragega bo v nedeljo ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti pri Sv. Križu pri Rogški Slatini na pokopališče k Sv. Trojici.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek 23. t. m. ob 8. uri v farni cerkvi pri Sv. Križu.

Sv. Križ pri Rogški Slatini, dne 20. februarja 1931. 3341

JOSIPINA, soproga,

MARIJA, ANA in IVAN, otroci, VERA, snaha, in DUŠAN, vnuk.